

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Tdo/56/2016
Identifikačné číslo spisu: 8114010013
Dátum vydania rozhodnutia: 14.09.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Šišková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:8114010013.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Aleny Šiškovej a sudcov JUDr. Gabriely Šimonovej a JUDr. Martina Bargela na neverejnom zasadnutí konanom v Bratislave 14. septembra 2016 v trestnej veci obvineného Z. H., pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, písm. b/, ods. 2 písm. d/ Trestného zákona a iné, o dovolaní obvineného Z. H., ktoré podal prostredníctvom svojej obhajkyne JUDr. Veroniky Perdukovej, PhD., advokátky v Košiciach proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 28. januára 2016, sp. zn. 4To/33/2015, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Trestného poriadku dovolanie obvineného Z. H. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Prešov zo 17. decembra 2014, sp. zn. 41T/2/2014, bol obvinený Z. H. uznaný za vinného zo zločinu sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/ Trestného zákona v súbehu so zločinom týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, písm. b/, ods. 2 písm. d/ Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b/ a písm. j/ Trestného zákona na tom skutkovom základe, že v období najmenej od mesiaca september 1999 do 8. augusta 2013 v obci W. XXX, okr. C., počas vzájomného spolužitia fyzicky, ale najmä psychicky týral svoju manželku J. H., nar. XX. N. XXXX, ako aj svoje dcéry I. H., nar. XX. I. XXXX, H. H., nar. XX. I. XXXX, Z. H., nar. X. N. XXXX a S. H., nar. XX. N. XXXX a to tak, že najmä pod vplyvom alkoholu im vulgárne nadával, minimálne jedenkrát manželku fyzicky napadol tak, že ju udrel päšťou do tváre, správal sa k nej pohrdavo, neúctivo a ponižoval ju aj v prítomnosti ich detí, hrubým spôsobom, a to aj násillím si od nej vyžadoval sex s odôvodnením, že je jeho manželka a musí sa mu podvoliť, čo vyvrcholilo niekedy v roku 2006, keď pod vplyvom alkoholu prišiel okolo polnoci domov a požadoval od manželky pohlavný styk a keď sa nedokázal počas styku ukojiť, začal byť k manželke agresívny, násillným spôsobom ju prehadzoval na posteli zo strany na stranu, masturboval pri posteli, pričom využívajúc jeho chvíľkovú nepozornosť vybehla zo spálne na dvor, následne vyšiel jej manžel celý nahý na balkón, kde chvíľku masturboval, neskôr niekedy v roku 2006 až 2007 si opätovne od manželky pod vplyvom alkoholu vulgárnym spôsobom v spálni vynucoval sex, opäť v nočnej dobe tým spôsobom, že ju ležiacu na boku prilahol, jednou rukou ju celou silou tlačil za plece k posteli, svojimi nohami jej fixoval obidve nohy a prstami jej bolestivo vnikal do pošvy, avšak nekričala, aby

nezobudila deti, čo trvalo asi hodinu a hoci krvácala z pošvy, lekárske ošetrenie nevyhľadala, avšak niekoľko dní pociťovala silnú bolesť v oblasti hrudníka v dôsledku násilného pritlačania k posteli, následne od roku 2006 odkedy s ním odmietla mať pohlavný styk, sa viackrát stalo, že pri nej v spálni masturboval aj niekoľkokrát za noc, pričom ona z obavy pred jeho správaním ušla zo spálne a asi mesiac sa v noci v spálni zamykala, vyhrážal sa jej zabitím, ako aj zabitím ich dcér, ktoré s nimi žijú v spoločnej domácnosti, citovo ju vydieral vyhrážkami, že spácha samovraždu, viackrát sa stalo, že v nočnej dobe manželke a dcéram odopieral spánok a oddych tým, že úmyselne púšťal nahlas televízor a v kuchyni búchal hrncami s tým, že keď nemôže spať on, nebudú spať ani ony, niekoľkokrát bol pristihnutý ako cez kľúčovú dierku dverí kúpeľne sleduje dcéry počas kúpania, najmenej dvakrát sa rodine vyhrážal zabitím, v dôsledku čoho privolali zo strachu o svoj život a zdravie policajnú hliadku, v presne nezistený deň v roku 2011, keď od neho dcéra S. pýtala peniaze na zmrzlinu, začal na ňu kričať, pričom ju v kuchyni chytil celou silou za zápästia oboch rúk a tlačil ju pred sebou cez chodbu smerom do spálne, kde spala matka, pričom dcéra kričala o pomoc a keď ju otec začal rukami chytať za krk z celej sily ho odtlačala a zo strachu sa pomohla, v presne nezistený deň začiatkom roku 2012 zatlačil dcéru I. v kuchyni do kúta pri špajzi, odkiaľ nemohla utiecť, vybral svoj stoporený penis a začal pred ňou masturbovať, pričom jej hovoril, že ho má chytiť, na čo ho drgla a utekala preč - kde takýmto konaním najmenej v troch prípadoch spôsobil manželke drobné poranenia, s ktorými nebola na lekárskom ošetrení a vyvolávala u manželky a detí strach a stres, v dôsledku čoho dcéra Z. dlhodobo užíva liek Lexaurin a dcéra S. po napadnutí otcom z dôvodu depresívnych tendencií vyhľadala odbornú pomoc a u dcér I. a H. došlo v čase, keď boli školopovinné, k výchovným problémom a zhoršeniu školského prospechu a J. H. opakovane musela vyhľadať odbornú psychologickú a sexuologickú pomoc.

Za to bol obvinenému Z. H. uložený podľa § 200 ods. 2 Trestného zákona, § 38 ods. 2 Trestného zákona, § 36 písm. j/, § 37 písm. h/, § 41 ods. 1 Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 7 (sedem) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Trestného zákona obvineného na výkon uloženého trestu súd zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 73 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Trestného zákona, § 74 ods. 1 Trestného zákona mu súd uložil aj ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou.

Proti rozsudku podal obvinený odvolanie.

Krajský súd v Prešove uznesením z 28. januára 2016, sp. zn. 4To/33/2015, podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie obvineného Z. H. zamietol.

Obvinený Z. H. písomným podaním doručeným Okresnému súdu Prešov 16. februára 2016 podal sám dovolanie, ktoré 17. mája 2016 doplnil prostredníctvom obhajkyne JUDr. Veroniky Perdukovej, PhD. proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 28. januára 2016, sp. zn. 4To/33/2015.

V dovolaní, ktoré podal obvinený Z. H. uviedol, že je nevinný. Nikdy manželku neudrel. Naopak, manželka jeho bila lopatou po chrbte a verejne fackovala. Pokiaľ ide o zločin sexuálneho násillia, podľa názoru obvineného ide o účelové konštrukcie bývalej manželky a dcér. Ani dvakrát privolaná policajná hliadka nič nezistila. V prípravnom konaní ani na súdoch sa nezistovala prehnaná nenávisť voči otcovi rodiny, ktorý deti živil, šatil a vychovával až do dospelého veku. Matka im dovoľovala viesť záhalčivý život. Vďaka nedôslednosti súdu, boli porušené jeho práva, pretože v pojednávacej miestnosti sedel svedok, ktorý neskôr pred súdom vypovedal. Senát odvolacieho súdu bezdôvodne odmietol ponúknutú záruku občianskeho združenia. Súd nebral do úvahy, že obvinený nebol doposiaľ trestaný, dokonca ani za priestupok. Hlavným motívom týranej manželky bola jej majetková chamtivosť.

V dovolaní podanom prostredníctvom obhajkyne obvinený poukázal na naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku, že zásadným spôsobom bolo porušené právo

obvineného na obhajobu a písm. i/ Trestného poriadku, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Dovolaateľ uviedol, že skutok nespáchal. V úvode dovolania obvinený rozobral skutkovú podstatu trestného činu týranie blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 až 3 Trestného zákona a jeho možný súbeh s trestným činom ublíženia na zdraví podľa § 155 a vraždy podľa § 145 Trestného zákona. Poukázal na to, že ako forma zavinenia sa pri tomto trestnom čine vyžaduje úmysel podľa § 15 písm. a/ a písm. b/ Trestného zákona. Obvinenému úmysel počas trestného konania nebol nikdy dokázaný. Takisto ani útoky obvineného voči poškodenej neboli nijakým spôsobom preukázané. Ani jeden zo svedkov nepotvrdil, že by bol priamym svedkom atakov na poškodenú. V rozhodnom čase neboli zistené následky na zdravotnom stave poškodenej. Súd sa nezaoberal otázkou trvalosti útokov zo strany obvineného. Dovolaateľ ďalej poukázal na to, že konajúce sudy bez bližšieho odôvodnenia považovali za dokázané, že obvinený trestný čin spáchal závažnejším spôsobom konania v zmysle § 138 písm. b/, písm. j/ Trestného zákona. Skutky, kladené obvinenému za vinu sa mali stať v období roku 1999 až do 8. augusta 2013. V roku 1999 sa mu narodila posledná dcéra, preto nie je logické, že by týral tehotnú manželku. Skončiť s týraním mal až v auguste 2013, hoci manželka tvrdila, že od roku 2008 spolu intímne nežili a obvinený nespával doma. Podľa názoru obvineného manželka mohla situáciu riešiť rozvodom, ale nakoľko bola silne veriaca, hľadala zámienku na rozvod a to nielen civilný ale aj cirkevný, kedy anulácia cirkevného manželstva prichádza do úvahy práve vtedy, ak je manžel tyran a dopustil sa násilného trestného činu voči manželke. Ďalej obvinený uviedol, že dcéry mali tiež motív, aby uškodili svojmu otcovi, ktorý bol prísny a napr. nechcel dovoliť 14 ročnej dcére prespávať s priateľom u nich doma. Poškodené boli vypočúvané trikrát, pričom výpovede sú skoro totožné. Ako prvá vypovedala poškodená manželka, ktorá bola neskôr vypočúvaná za prítomnosti obhajcu 2. októbra 2013, avšak zo zápisnice vyplýva, že to bolo 7. augusta 2013, teda jedná sa len o kópiu predchádzajúcej výpovede, čo je v rozpore s Trestným poriadkom. Ďalej obvinený namietal, že v prípravnom konaní neboli vykonané konfrontácie. Pociťovanie prejavov správania sa inej osoby ako ťažké príkorie, je pri trestnom čine blízkej a zverenej osoby ako jednej z najťažšie dokázateľných kategórií, nakoľko sa jedná o kategóriu subjektívnu, je preto nevyhnutne ju bezpochyby preukázať. Búchanie hrncami a pozeranie televízie v nočných hodinách nemôže byť podľa obvineného objektívne posudzované ako týranie. Všetci vypočúvaní svedkovia v tejto trestnej veci vypovedali zhodne, že nikdy nebadali známky násilia v tejto rodine a skôr sa jednalo o rodinu s bežnými problémami. Skutočnosťou, že obvinený mal sexuálne obťažovať dcéru H., sa súd nezaoberal. Obvinený poukázal aj na závery psychologických vyšetrení, z ktorých okrem iného vyplýva, že napr. dcéru I. psychologička označila v posudku za osobu labilnú, s výrazne nízkou sebadôverou, bezcennosťou a neistotou. J. H. označila za osobu uzavretejšiu s depresívnym sebaobrazom s pocitmi viny, hanby, nízkej sebahodnoty, s úsilím prispôbiť sa v záujme vyhnutia sa konfliktom. Táto poškodená trpela aj ochoreniami diabetes a hypertenzia, ktoré sú zaradené medzi psychosomatické choroby. Súd sa nezaoberal tým, že odkedy trpela poškodená týmito poruchami, kedy došlo k ich prejavom. Znalkyňa ani jednu z poškodených neoznačila za týranú osobu. Ďalej psychologička uviedla, že označené poruchy osobnosti mohli nastať aj inak a príčinou ich vzniku mohli byť aj iné skutočnosti ako tyrania obvineného. Podľa názoru obvineného znalecké dokazovanie preto malo byť doplnené. Odmietnutie doplnenia znaleckého dokazovania, obvinený považuje za hrubé porušenie jeho práva na obhajobu. Aj znalecké posudky MUDr. Q. a MUDr. I. Y. v záveroch uvádzajú, že ani u jednej poškodenej nebola zistená žiadna ujma na zdraví po psychickej stránke. Nie je možné, aby u otca tyrana, ktorý mal poškodené týrať 14 rokov, sa táto tyrania nepodpísala nielen na ich psychickom ale aj duševnom zdraví. Poškodená I. H. vo svojich výpovediach sa okrem iného zmienila, že o údajnom sexuálnom obťažovaní obvineným sa zverila svojej kamarátke U. K., ktorá však nebola vypočutá. Trest uložený obvinenému je podľa jeho názoru neprímerane prísny. Pri absolvovaní protialkoholického liečenia je jeho prognóza k náprave skôr priaznivá.

Porušenie práva na obhajobu obvinený ďalej videl v tom, že horná hranica trestnej sadzby žalovaného skutku prevyšuje osem rokov, preto podľa jeho názoru mala byť obžaloba obligatórne predbežne prejednaná, k čomu však nedošlo.

Vzhľadom na uvedené obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil, že uznesením

Krajského súdu v Prešove z 28. januára 2016, sp. zn. 4To/33/2015, bol porušený zákon v ustanovení § 200 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/ § 208 ods. 1 písm. a/, písm. b/, ods. 2 písm. d/ Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b/, písm. j/ Trestného zákona. Navrhol zrušiť uznesenie Krajského súdu v Prešove ako aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad a vrátiť vec Okresnému súdu Prešov na nové prejednanie a rozhodnutie.

K dovolaniu obvineného sa vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Prešov, ktorý v jej písomnom vyhotovení z 27. mája 2016 uviedol, že rozhodnutia okresného súdu a krajského súdu považuje za zákonné. Podľa názoru prokurátora právo obvineného na obhajobu porušené nebolo. Obvinený mal počas celého procesu obhajcu. Námietkami obvineného sa súdy podrobne zaoberali v odôvodneniach svojich rozhodnutí. Obe štádia trestného konania prebehli v súlade so zákonom. Vzhľadom na tieto skutočnosti prokurátor navrhol, aby dovolací súd na neverejnom zasadnutí dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c/ Trestného poriadku odmietol resp. podľa § 392 ods. 1 Trestného poriadku zamietol.

K dovolaniu obvineného sa 3. júna 2016 písomne vyjadrila poškodená J. H.. Žiadala dovolanie odmietnuť. Podľa názoru poškodenej odmietnutie znaleckého dokazovania, ktoré obvinený považuje za porušenie jeho práva na obhajobu, je vlastne námietkou správnosti a úplnosti zisteného skutku. Nie je súčasťou práva na obhajobu právo na vykonanie navrhovaných dôkazov. Obvinený má právo navrhovať dôkazy, avšak je vecou rozhodnutia súdu, ktoré z nich vykoná a ktoré nie. Podľa názoru poškodenej celkom mimo rámca prípustných dovolacích dôvodov je námietka obvineného, podľa ktorej bol dovolateľovi uložený neprimerane vysoký trest, keďže podľa § 371 ods. 1 písm. h/ Trestného poriadku dovolacím dôvodom je iba uloženie trestu mimo zákonom stanovenej trestnej sadzby. Poškodená sa domnieva, že obvinený zrejme považoval výsluchy poškodených za nezákonne vykonané dôkazy, pričom ale neuviedol relevantné argumenty, ktoré by potvrdili existenciu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Trestného poriadku. V súvislosti s námietkou o predbežnom prejednaní obžaloby poškodená poukázala na ustanovenie § 371 ods. 4 Trestného poriadku, podľa ktorého dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. a/ až g/ nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) na základe podaného dovolania zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1 Trestného poriadku), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Trestného poriadku) za splnenia podmienok uvedených v § 373 Trestného poriadku, v zákonnej lehote a mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku). Dospel však k záveru, že nie sú naplnené dôvody dovolania uvedené v § 371 ods. 1 písm. c/ a písm. i/ Trestného poriadku.

Najvyšší súd pripomína, že dovolanie má byť len skutočne výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. V konkrétnom prípade však musí vždy prevažovať záujem zákonnosti rozhodnutí a postupu konania, ktoré právoplatnému rozhodnutiu predchádzalo, nad záujmom na stabilite a nezmeniteľnosti právoplatného rozhodnutia. Tak tomu bude iba pri zásadných a podstatných vadách, pre ktoré nemôže napadnuté rozhodnutie obstáť, pretože by to bolo ohrozením zákonného a spravodlivého rozhodnutia. Preto možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, musia byť nutne obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštitúcia.

Obvinený Z. H. porušenie práva na obhajobu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku videl v tom, že obžaloba nebola predbežne prejednaná, súd odmietol doplniť znalecké dokazovanie, nebola vypočutá ako svedkyňa U. K., v prípravnom konaní neboli vykonané konfrontácie medzi obvineným a poškodenými. Súdy nesprávne vyhodnotili jednotlivé dôkazy.

Dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku je zásadné porušenie práva na obhajobu.

Konštantná judikatúra dovolacieho súdu právo na obhajobu v zmysle citovaného dovolacieho dôvodu chápe ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva. Právo na obhajobu garantované čl. 6 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd, ako aj čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky nachádza svoj odraz v celom rade ustanovení Trestného poriadku upravujúcich jednotlivé čiastkové obhajovacie práva obvineného v rôznych štádiách trestného konania. Prípadné porušenie len niektorého z nich, pokiaľ sa to zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní, samo osebe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku. Z dikcie tohto ustanovenia je totiž jednoznačne zrejmé, že len porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom je spôsobilým dovolacím dôvodom. Podľa ustálenej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu Slovenskej republiky o zásadné porušenie práva na obhajobu ide najmä v prípade, keď obvinený nemal v konaní obhajcu, hoci v jeho trestnej veci boli splnené podmienky povinnej obhajoby.

V posudzovanej veci o takýto prípad nejde.

Čo sa týka námietky dovolateľa, že okresný súd nenariadil predbežné prejednanie obžaloby, najvyšší súd uvádza. Predbežné prejednanie obžaloby podanej pre zločin s hornou hranicou trestnej sadzby prevyšujúcou osem rokov je obligatórne (§ 243 Trestného poriadku). Vykoná sa vždy, a to buď na verejnom, alebo na neverejnom zasadnutí. Predbežné prejednanie obžaloby má slúžiť predovšetkým na preskúmanie zákonnosti dôkazného materiálu a na zistenie, či je možné nariadiť vo veci hlavné pojednávanie, alebo či nie sú dané také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali niektoré z ostatných alternatív možných rozhodnutí uvedených v § 244 ods. 1. Iba v prípade, že by súd zistil závažné procesné chyby v prípravnom konaní, najmä porušenie práva obvineného na obhajobu, obžalobu odmietne a vráti vec prokurátorovi. Z obsahu spisu je však zrejmé, že obvinený túto skutočnosť, hoci mu bola známa, v odvolacom konaní nenamietal. Podľa § 371 ods. 4 Trestného poriadku dôvody dovolania podľa ods. 1 písm. a/ až g/ nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom.

Na hlavnom pojednávaní konanom 12. decembra 2014 obhajca obvineného navrhol vykonať kontrolné znalecké dokazovanie. Prvostupňový súd však takýto dôkaz podľa § 272 ods. 3 Trestného poriadku odmietol vykonať (č. l. 700). Je potrebné uviesť, že vykonávanie dôkazov a ich hodnotenie sa v plnom rozsahu vykonáva pred súdom (k námietke nevykonania konfrontácií v prípravnom konaní). Najvyšší súd poznamenáva, že konfrontácie medzi obvineným a poškodenými boli vykonané na hlavnom pojednávaní 14. apríla 2014. Ak súdy nadobudli presvedčenie, že skutkový stav je spoľahlivo dokázaný použitím určitých dôkazných prostriedkov (výsluchy obvineného, poškodených a svedkov, konfrontácie, znalecké dokazovanie) a nepovažovali za potrebné v uvedenom smere vykonať ďalšie dokazovanie, nie je táto úvaha súdov porušením práva na obhajobu. Krajský súd sa v odôvodnení rozhodnutia podrobne zaoberal námietkami obvineného k záverom znaleckého dokazovania na str. 12 - 15 a vysvetlil, že rozpory v záveroch znaleckého dokazovania nezistil. Obidva znalecké posudky mali potrebnú štruktúru, obsahovali logické a úplné závery, nezaťažené rozpormi, nejasnosťami, a preto ani krajský súd dôvod pre doplnenie znaleckého dokazovania nezistil.

Proces dokazovania (a to nielen z hľadiska hodnotenia obsahu jednotlivých dôkazov, ale aj z hľadiska rozsahu dokazovania) je ovládaný zásadou voľného hodnotenia, kedy po vykonaní logických úsudkov v kontexte všetkých, vo veci vykonaných dôkazov, dochádza k vydaniu meritórneho rozhodnutia. Zákon pritom neurčuje a ani nemôže určiť konkrétne pravidlá, podľa ktorých by sa malo vychádzať v konkrétnom prípade pri určení rozsahu dokazovania alebo pri hodnotení obsahu dôkazov, prípadne ich vzájomnej súvislosti. Jediným všeobecným pravidlom určujúcim rozsah dokazovania je zásada vyjadrená v ustanovení § 2 ods. 10 Trestného poriadku; podľa ktorej orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci a to v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie.

Nevykonanie dôkazov v rozsahu predpokladanom obvineným a hodnotenie dôkazov spôsobom, ktorý nezodpovedá predstávam obvineného, nie je možné uplatniť ako dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1

písm. c/ Trestného poriadku.

Pokiaľ ide o dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku; z tohto ustanovenia vyplýva, že dovolací súd nepreskúmava skutkové zistenia, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie súdu, teda nepreskúmava ani neúplnosť skutkových zistení ani nesprávne hodnotenie dôkazov a pod. Rozsah jeho prieskumnej povinnosti je vždy vymedzený len dovolacím dôvodom, pre ktorý je dovolanie podané. Prax najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako súdu dovolacieho dôsledne vychádza zo zásady, že trestné konanie je založené na princípe dvojínštančnosti. Dovolanie ani prostredníctvom tohto dovolacieho dôvodu nenahradzuje riadne opravné prostriedky, ani iné mimoriadne opravné prostriedky, ktorých uplatnením možno riešiť niektoré nedostatky v skutkových zisteniach. Skutkový stav je v prípade rozhodovania o dovolaní hodnotený len z toho hľadiska, či skutok alebo iná okolnosť skutkovej povahy boli správne právne posúdené, teda či sú právne kvalifikované v súlade s príslušnými ustanoveniami hmotného práva. Na podklade tohto dovolacieho dôvodu teda nie je možné posudzovať a hodnotiť správnosť a úplnosť skutkového stavu ani preverovať úplnosť vykonaného dokazovania a správnosť hodnotenia jednotlivých dôkazov; pretože to sú otázky upravené normami procesného práva a nie hmotným právom. Tento záver zodpovedá skutočnosti, že dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom a rozhoduje o ňom najvyšší súd, kde nemožno znovu vytvárať, či zásadne meniť skutkové zistenia. Právna úprava spôsobu rozhodovania najvyššieho súdu predpokladá, že v tomto konaní nebude dokazovanie vykonané vôbec, alebo len celkom výnimočne v značne obmedzenom rozsahu a zamerané výlučne na to, aby mohlo byť rozhodnuté o dovolaní (§ 379 ods. 2 Trestného poriadku).

V rámci toho dovolacieho dôvodu je teda vylúčené uplatňovanie námietok proti skutkovým zisteniam pre ich nesprávnosť alebo neúplnosť, či už v dôsledku nevykonania potrebného dokazovania alebo nesprávneho hodnotenia dôkazov. Vo vzťahu k zistenému skutku možno namietať iba to, že tento mal byť posúdený ako iný trestný čin, resp., že skutok nevykazuje znaky žiadneho trestného činu.

Dovolací súd hodnotí skutkový stav pri rozhodovaní o dovolaní, ktoré sa opiera o dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku len z toho hľadiska, či skutok, resp. skutky, z ktorých bol obvinený uznaný vinným, boli v skutkovej vete rozsudku vymedzené tak, aby zodpovedali znakom skutkovej podstaty príslušných trestných činov.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že skutková veta tak, ako bola ustálená, obsahuje všetky zákonné znaky trestných činov, z ktorých bol obvinený Z. H. uznaný za vinného a jeho konanie bolo správne právne posúdené v súlade s príslušnými ustanoveniami hmotného práva. Zistený skutkový stav bol správne právne kvalifikovaný, pretože obvinený Z. H. svojím konaním naplnil všetky obligatórne znaky skutkovej podstaty zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, písm. b/, ods. 2 písm. d/ Trestného zákona v spojení s ustanovením § 138 písm. b/ a písm. j/ Trestného zákona a zločinu sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Trestného zákona v spojení s § 139 ods. 1 písm. c/ Trestného zákona.

Vzhľadom na uvedené, ani dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku naplnený nebol.

Pokiaľ dovolateľ namieta aj neprímerane vysoký trest, najvyšší súd len upozorňuje, že prípustným dovolacím dôvodom je iba uloženie trestu mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby (§ 371 ods. 1 písm. h/ Trestného poriadku). V danom prípade bol obvinenému uložený trest odňatia slobody na samej dolnej hranici trestnej sadzby vo výmere sedem rokov. Tento trest bol uložený v zákonom ustanovenej trestnej sadzbe v rozpätí od siedmich do pätnástich rokov.

Dovolateľ v dovolaní poukázal aj na nezákonne vykonaný dôkaz, a to výsluch svedka H. H., ktorý bol prítomný na hlavnom pojednávaní pri výsluchu iných svedkov. S touto skutočnosťou sa vysporiadal Krajský súd v Prešove vo svojom rozhodnutí na str. 12. Súd prvého stupňa na výpoveď tohto svedka neprihliadal.

Ďalšia námietka obvineného smerovala k následnosti výpovedí poškodených, ktoré boli vypočúvané opakovane trikrát v prípravnom konaní a neskôr v konaní pred súdom. Obvinený poukázal na detailnosť a podstatnú zhodnosť ich výpovedí, čo považoval za porušenie Trestného poriadku. Z textu dovolania však nie je celkom jasné, či dovolateľ namietal vierohodnosť týchto výpovedí, čo však vzhľadom na už citované ustanovenie § 371 ods. 1 písm. i/ robiť nemôže, alebo či takto vykonané dôkazy považoval za nezákonné. V tomto ohľade však žiadne relevantné argumenty neuviedol a v zásade ani netvrdil existenciu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Trestného poriadku.

Podľa § 382 písm. c/ Trestného poriadku dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením bez preskúmania veci odmietne dovolanie, ak je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že nie sú splnené dôvody dovolania predpokladané ustanovením § 371 ods. 1 písm. c/ a písm. i/ Trestného poriadku, preto dovolanie obvineného Z. H. na neverejnom zasadnutí odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.